

PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY ŽÁKŮ ZÁKLADNÍ ŠKOLY BOROVSKEHO V KARVINĚ

Cílem hodnocení v našem školním vzdělávacím programu je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, jak danou problematiku zvládnul, co se naučil, v čem se zlepšil, v čem dosud chybje.

Hodnocení musí vycházet z předem stanovených jasných cílů a konkrétních kritérií, pomocí nichž lze žákovu činnost poměřovat a na jejichž základě může i žák sám hodnotit svoji práci.

Každý učitel by měl dbát na to, aby prostřednictvím hodnocení nedocházelo k rozdělování žáků na úspěšné a neúspěšné, schopné a neschopné. Hodnocení nesmí být zaměřeno primárně na srovnávání žáka s jeho spolužáky. V hodnocení se musí učitel soustředit na individuální pokrok každého žáka, na hodnocení naplnění předem stanovených požadavků. Nedílnou součástí hodnocení každého žáka je také hodnocení jeho chování a projevů. Souhrnně však nesmí hodnocení vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka.

Hodnocení se musí řídit jasnými pravidly, ve kterých je vymezen způsob hodnocení výkonu žáka v konkrétních ročnících a vyučovacích předmětech. Pro jednotlivé způsoby hodnocení žákova výkonu jsou stanovena kritéria, která jsou obecně platná a při hodnocení využívána všemi učiteli naší školy bez rozdílu.

PRAVIDLA PROHODNOCENÍ ŽÁKŮ

ZÁKLADNÍ PRAVIDLA PRO POUŽITÍ KLASIFIKACE

Při klasifikaci používá učitel pěti klasifikačních stupňů. Učitel může používat i mezistupně tzn. 1- , 2- , 3- , 4- . Tyto mezistupně lze používat pouze při průběžné klasifikaci v průběhu pololetí.

PRÁCE S CHYBOU

Významným prvkem procesu učení je práce s chybou. Žák má právo dělat chyby, protože uvědomění si chyby je příležitost naučit se daný jev lépe.

Chyba ukazuje na určitou úroveň učení žáka, na úroveň zvládnutí učiva. Chybu ve výuce chápeme jednak jako nežádoucí jev, který vyplývá z žákovy nepozornosti, nepřipravenosti a nezájmu, ale také jako běžnou součást každé lidské činnosti, kdy žák zkouší něco nového, co doposud neznal.

Chyba ve výuce musí být odhalena, identifikována (kde a v čem se vyskytuje), musí být vysvětleny její příčiny a důsledky a musí být opravena.

PŘI PRÁCI S CHYBOU UČITEL VYUŽÍVÁ RŮZNÉ KOREKČNÍ POSTUPY:

- vyzve žáka, aby se pokusil znovu odpovědět nebo zadanou úlohu vyřešit
- přeformuluje úlohu a vyzve žáka k opakovanému řešení

- poskytne žákovi pomocnou informaci, jak by měl postupovat
- vysvětlí žákovi, v čem jeho chyba spočívá a proč se jí dopustil, opravu nechá na žákovi
- objasní příčiny, které mohly vést ke vzniku chyby
- pokud se identická chyba objeví u více žáků, je ve třídě prodiskutována a jsou vyvozeny postupy, jak chybu opravit
- žák je vyzván, aby si probrané učivo zopakoval a doučil se chybějící poznatky

HODNOCENÍ

Hodnotíme a známkujeme především míru splnění očekávaných výstupů, které jsou formulovány v učebních osnovách pro jednotlivé ročníky. Hodnoceny tedy budou nejen vědomosti, ale také dovednosti žáka v daném předmětu.

KONTROLNÍ PRÁCE

Kontrolní práce žáků jsou zakládány do žákova portfolia. Žákovské portfolio je uspořádaný soubor osobních prací, aktivit a produktů činností žáka shromažďovaných za určité období, který poskytuje hodnotitelné informace o výsledcích vzdělávání žáka a rozvoji jeho osobnosti.

Prezentační portfolio – obsahuje několik prací podle požadavků učitele (6. - 9. ročník)

Pracovní portfolio – obsahuje velké množství podkladů včetně mimoškolní činnosti (1. - 3. ročník)

Dokumentační portfolio – obsahuje velké množství prací, které dokumentují žákův vývoj vzhledem k cílům vzdělávání. Vybírá je žák i učitel (4. - 5. ročník)

Portfolio:

- učí žáka sebehodnocení (žák se učí formulovat svůj pokrok, přednosti, nedostatky)
- ukazuje učiteli vývoj žáka
- dvakrát až třikrát ročně slouží jako podklad ke konzultaci žák- rodič- učitel

Práci v hodinách je třeba přizpůsobit tomu, aby portfolio splňovalo svůj účel.

ÚSTNÍ ZKOUŠENÍ

Tradiční ústní zkoušení u tabule bude postupně nahrazováno efektivnějšími způsoby zjišťování vědomostí a dovedností žáků (písemně, graficky, prakticky, pohybově, formou didaktického testu, samostatným projektem nebo výtvozem žáka).

SEBEHODNOCENÍ ŽÁKA

Žákovi je umožněno účastnit se hodnotícího procesu formou sebehodnocení.

Od prvního ročníku se učí kriticky hodnotit svou práci i svůj přínos pro práci ve skupině. Sebehodnocení se provádí různými formami podle věku žáka. Sebehodnocení žáka budou součástí jeho portfolia.

SKUPINOVÁ PRÁCE

Skupinová práce nebude klasifikována, bude ale vždy hodnocena. Hodnocení bude součástí klasifikace na konci pololetí.

Při hodnocení skupinové práce učitel sleduje:

- plnění úkolů během skupinové práce podle daných kritérií
- úroveň komunikace ve skupině
- rozdělení rolí ve skupině
- plnění rolí ve skupině
- aktivní zapojování do práce
- schopnost navrhnout řešení problému
- schopnost prezentovat práci skupiny
- schopnost přijímat protikladné názory svých spolužáků

Sebehodnocení žáka při práci ve skupině:

- 3 body – vždycky pracuji
- 2 body - někdy se snažím
- 1 bod - málo pracuji
- 0 bodů - vůbec nepracuji

Kritéria	Hodnocení žáka	Hodnocení ostatních členů skupiny		
Dodržuji pokyny				
Účastním se přípravy úkolu				
Naslouchám a hodnotím názory ostatních ve skupině				
Přispívám svou prací				
Přijímám odpovědnost za dobré odvedení úkolu				
Spolupracuji s ostatními ve skupině				
Účastním se předvedení skupinové práce				
Odměna /za zvláštní příspěvek/ 1 bod				

KRITÉRIA PRO KLASIFIKACI VE VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTECH

VÝBORNÝ

Žák:

- pracuje zcela samostatně
- zadání plní v plném rozsahu
- činí samostatné závěry z prováděných činností
- dokáže najít souvislosti mezi získanými vědomostmi
- zadané práce odevzdává ve stanovaném termínu a bez chyb
- je v činnostech tvořivý a aktivní
- úspěšně rozvíjí své osobní předpoklady
- má zájem o estetiku, umění, tělesnou zdatnost

CHVALITEBNÝ

Žák:

- pracuje samostatně
- s drobnými chybami řeší zadané úkoly
- ovládá požadované poznatky
- většinou dokáže najít souvislosti mezi získanými vědomostmi bez pomoci učitele
- zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu s drobnými nedostatky
- je v činnostech méně aktivní a tvořivý
- nevyužívá dostatečně své osobní předpoklady
- nemá aktivní zájem o estetiku, umění a tělesnou zdatnost

DOBŘÝ

Žák:

- je schopen řešit zadané úkoly s chybami nebo v potřebném rozsahu
- dokáže reprodukovat potřebné poznatky
- dokáže najít souvislosti mezi získanými vědomostmi pouze s pomocí učitele
- zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu s drobnými nedostatky
- není v činnostech tvořivý a aktivní
- neprojevuje o činnost zájem a snahu
- nemá zájem o estetiku, umění a tělesnou zdatnost

DOSTATEČNÝ

Žák:

- plní zadání s podstatnými chybami nebo v minimálním rozsahu
- dokáže reprodukovat některé požadované poznatky
- dokáže najít souvislost i mezi získanými vědomostmi s výraznou systematickou pomocí
- zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu s vážnými nedostatky nebo po stanoveném termínu bez podstatných chyb
- je v činnostech převážně pasivní
- nemá zájem o estetiku, umění a tělesnou zdatnost

NEDOSTATEČNÝ

Žák:

- není schopen řešit zadané úkoly ani s výraznou systematickou pomocí učitele
- nedokáže reprodukovat požadované poznatky
- zadané práce neodevzdává v požadovaném termínu
- nemůže vzhledem ke stupni znalostí, dovedností, vědomostí pokračovat
- v novém osvojování další učební látky
- je v činnostech vždy pasivní
- odmítá plnit zadané úkoly
- neplní očekávané výstupy daného předmětu

Učitel vyváženě promítá do hodnocení a klasifikace vědomosti, dovednosti, postup při práci s informacemi, úroveň komunikace a tvořivosti žáka.

KRITÉRIA PRO SLOVNÍ HODNOCENÍ

Známka	Kompetence k učení, zvládnutí učiva	Kompetence k učení, úroveň myšlení	Kompetence komunikační, úroveň vyjadřování	Kompetence k řešení problémů, aplikace vědomostí	Kompetence sociální, občanské, úroveň ovládnutí
1	bezpečně ovládá	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti	výstižné, přesné vyjadřování	spolehlivě užívá vědomostí a dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2	ovládá	uvažuje celkem samostatně	celkem výstižná, ne dost přesná	užívá vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb	učí se svědomitě
3	v podstatě ovládá	menší samostatnost v myšlení	vyjadřuje se s potížemi	úkoly řeší s pomocí učitele, s pomocí odstraňuje své chyby	k učení a práci potřebuje větších podnětů
4	ovládá jen částečně, značné mezery ve vědomostech	myšlení nesamostatné	vyjadřuje se se značnými potížemi	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává	malý zájem o učení, potřebuje pobídky a pomoc
5	neovládá	na návodné otázky odpovídá nesprávně	na návodné otázky odpovídá nesprávně	praktické úkoly nedovede splnit ani s pomocí učitele	veškerá pomoc a pobízení učitele jsou neúčinné

VZDĚLÁVÁNÍ A ZPŮSOB HODNOCENÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

1. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání a klasifikaci
2. Ředitel školy může s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit žákovi se speciálně vzdělávacími potřebami a mimořádně nadanému žákovi na žádost jeho zákonného zástupce vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP), který se může lišit od výuky v daném postupném ročníku, přitom však bude poskytovat dítěti v příslušných předmětech ucelené a dítětem zvládnuté základy. IVP mají charakter smlouvy mezi vedením školy, vyučujícím (i), rodiči dítěte a dítětem samotným, vypracovávají se v písemné formě, IVP je součástí dokumentace žáka
3. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu školy, závěrů speciálně pedagogického vyšetření, popřípadě psychologického vyšetření školským poradenským zařízením, popřípadě doporučení registrujícího praktického lékaře pro

děti a dorost nebo odborného lékaře nebo dalšího odborníka, a vyjádření zákonného zástupce žáka. Je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

4. Žák mimořádně nadaný může být přeřazen na žádost rodičů ředitelem školy do vyššího ročníku, bez absolvování předešlého ročníku, podmínkou je vykonání zkoušek z učiva neabsolvovaného ročníku
5. Při hodnocení těchto žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze jejich postižení nebo znevýhodnění, vyučující respektují závěry vyšetření a postupují podle navrhovaných doporučení Pedagogicko-psychologické poradny, SPC, využívají vhodné metody výuky a postupy práce, uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků, volí vhodné způsoby získávání podkladů
6. Při zjišťování výsledků vzdělávání volí učitel takové formy práce, které odpovídají schopnostem žáka a než nemá postižení nebo znevýhodnění vliv, vyučující klade důraz na takové druhy projevu, ve kterých má žák předpoklady podávat lepší výkony a na něž nemá porucha negativní vliv. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony adekvátní jeho předpokladům
7. V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho motivace k učení, klasifikace nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtů jevů, které žák zvládl, při hodnocení během školního roku učitel zváží upřednostnění širšího slovního hodnocení a užívání dalších forem hodnocení např. bodové hodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
8. U žáků s poruchami chování se vyučující zaměřují na nácvik sociálních dovedností, samostatné rozhodování, kritické myšlení, jednání bez podléhání manipulacím, na klidné a důsledné vedení, žákům jsou stanovena přesná pravidla chování a komunikace ve škole i mimo výuku, jsou vedeny ke spolupráci
9. Ostatním žákům je vhodnou formou vysvětlena podstata individuálního přístupu a způsob hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami
10. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka, podle kritérií pro slovní hodnocení.

ZÁSADY HODNOCENÍ CHOVÁNÍ ŽÁKA

Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování běžných pravidel slušného chování včetně dodržování školního řádu v průběhu klasifikačního období. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka, diagnostikované specifické vývojové poruše chování.

Chování žáka je hodnoceno třemi klasifikačními stupni. Hodnocení chování navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a rozhoduje o ní ředitel po projednání na pedagogické radě.

Za chování žáka mimo školu odpovídají v plné míře rodiče (zákonní zástupci). K hodnocení chování sníženým stupněm nebo k udělení opatření k posílení kázně za přestupky mimo školu se přistoupí pouze v případech akcí pořádaných školou, ve spolupráci se školou nebo akcí, jichž se žáci účastní v době vyučování.

Hlavním cílem výchovného působení školy je rozvíjet osobnost žáka tak, aby mohl samostatně myslet a svobodně se rozhodovat, učit ho odpovědnosti za vlastní chování a jednání přiměřeně jeho věku. Má-li škola být příjemným, inspirujícím a přátelským prostředím, je nutno účinnou prevencí a dobrou spoluprací s rodiči předcházet vzniku neomluvené a skryté absence a velkou pozornost věnovat projevům agresivity, náznakům šikany, rasismu, závislosti na drogách, cigaretách a alkoholu.

Pro potrestání žáků, kteří nerespektují výše uvedené zásady, budou použita následující výchovná opatření:

- napomenutí třídního učitele
- důtka třídního učitele
- důtka ředitele školy
- druhý nebo třetí stupeň z chování

O konečném způsobu potrestání po projednání pedagogickou radou rozhodne ředitel školy.

KRITÉRIA PRO HODNOCENÍ CHOVÁNÍ ŽÁKŮ

Chování žáka se posuzuje podle těchto kritérií:

STUPEŇ 1 (VELMI DOBRÉ)

Žák dodržuje pravidla slušného chování a ustanovení řádu školy. Má kladný vztah k žákům a všem zaměstnancům školy. Přispívá k utváření dobrých pracovních podmínek pro vyučování.

STUPEŇ 2 (USPOKOJIVÉ)

Chování žáka není zcela v souladu s pravidly slušného chování a řádu školy. Během klasifikačního období se žák dopustí závažného přestupku nebo opakovaně méně závažných přestupků a po udělení opatření k posílení kázně se jeho chování výrazně nezlepšilo. Chováním žák narušuje kolektiv třídy a zhoršuje podmínky pro práci spolužáků a učitele. Tento klasifikační stupeň se udělí i žákovi, který má v průběhu klasifikačního období více než 6 hodin neomluvené absence.

STUPEŇ 3 (NEUSPOKOJIVÉ)

Žák se dopustí velmi závažného přestupku proti pravidlům chování nebo řádu školy, případně trestného činu. Svým chováním způsobem narušuje činnost kolektivu a práci učitele, ohrožuje výchovu ostatních žáků. Tento stupeň se udělí i žákovi, který má během klasifikačního období více než 12 hodin neomluvené absence.

O navržení sníženého stupně z chování třídní učitel informuje rodiče nebo zákonného zástupce žáka. Důvody udělení sníženého stupně z chování zaznamená třídní učitel do katalogového listu žáka.

VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

Výchovnými opatřeními jsou:

- pochvaly třídního učitele a ředitele školy
- opatření k posílení kázně.

POCHVALA:

Třídní učitel nebo ředitel školy může po projednání v pedagogické radě udělit žákovi pochvalu třídního učitele, pochvalu ředitele školy nebo pochvalu s věcným darem.

Pochvala třídního učitele se uděluje zpravidla za iniciativu žáka v rámci třídy.

Pochvala ředitele školy se uděluje zpravidla za iniciativu žáka přesahující rámec třídy.

Pochvala ředitele školy s knižní odměnou nebo věcným darem se uděluje zpravidla za dlouhodobou iniciativu, úspěšnou práci a reprezentaci přesahující rámec školy.

Pochvaly se zaznamenávají do katalogového listu žáka a na vysvědčení.

OPATŘENÍ K POSÍLENÍ KÁZNĚ:

Podle závažnosti provinění (porušení řádu školy) může třídní učitel žákovi udělit napomenutí nebo důtku třídního učitele, ředitel školy po projednání v pedagogické radě důtku ředitele školy.

PRAVIDLA PRO UDĚLOVÁNÍ OPATŘENÍ K POSÍLENÍ KÁZNĚ:

- každý zjištěný přestupek proti řádu školy je třeba řádně prošetřit
- dopustí-li se žák téhož přestupku nebo jiného přestupku po uděleném opatření, udělí se mu opatření vyššího stupně
- pokud se žák i po vyčerpání všech tří stupňů opatření nadále dopouští v chování přestupků nebo se dopustí závažného přestupku, přistoupí se ke klasifikaci sníženým stupněm z chování
- všechna opatření musí být prokazatelným způsobem oznámena rodičům a zapsána do katalogových listů

NAPOMENUTÍ

Napomenutí uděluje třídní učitel za méně závažný přestupek proti řádu školy, po prošetření, bez zbytečných odkladů.

DŮTKA

Důtka třídního učitele se uděluje za opakované porušování řádu školy nebo jeho závažné porušení. Důvody tohoto opatření projedná třídní učitel se zákonným zástupcem žáka.

Důtka ředitele školy se uděluje hrubé porušení řádu školy, je projednána na pedagogické radě. Ředitel školy nebo třídní učitel oznámí důvody udělení výchovného opatření zákonným zástupcům žáka.

Projednáno na pedagogické radě dne 31. srpna 2009

Mgr. Libor Stáňa
ředitel školy